

TURAI HÍRLAP

KÖZÉLETI HAVILAP

2004. AUGUSZTUS

A területfejlesztési pályázathoz sürgősen a több pontban hibás Alapító Okirat Tura polgármestere aláírta az együttműködési megállapodást

Közel háromórás tanácskozás után a turai képviselőtestület tagjai felhatalmazták Tóth István polgármestert minden szükséges okirat aláírására, amely elősegíti az Aszód Kistérségi Önkormányzatok Társulása területfejlesztési célú pályázatának benyújtását. Az ülésen részt vett Bagyin József aszód, Kovács László kartái és Jámrik László bagyi polgármester, akik Tóth István mellett az alakulófázisban lévő társulásvezető tisztségviselői.

A kistérség kilenc polgármestere áprilisban kezdte meg társulás megalkotásának előkészítését. Az érített önkormányzatok többsége május elejéig megtagyátta és elfogadta a *Kissré Kulybus Gízell* a aszód

jegyző által összeállított alapító okiratot. A turai képviselők május 12-i ülésükön üdvözölték a többcélú kistérségi társulás alakulását, ám úgy ítélték meg az *alapító okirat néhány paragrafus pontosságára szorult*. Tóth István polgármester ezután továbbította észrevételeket Aszódra. Az említett pályázat

beadásának közelgő határideje miatt a polgármesterek július 7-én ismét egyeztetést tartottak, ahol nyilvánvalóvá vált: testületi felhatalmazás nélkül Tóth István nem írja alá a turai észrevételek ellenére változatlan tartalmú alapító okiratot, tekintettel arra, hogy a többcélú kistérségi társuláshoz és a területfej-

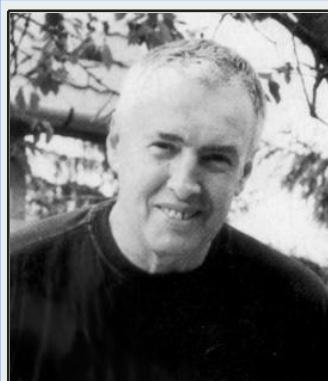
lesztési társuláshoz más-más okirat szükséges.

A július 8-i turai soron kívüli testületi ülésről és az Alapító Okirat hányosságáról Kuti József képviselő, a Terepülésfejlesztési Bizottság elnöke részletes összefoglaló készített, amit lapunk 2-4 oldalán olvashatnak.

H.Sz.

Még idén lecserélik a turai DECT-et?

(6. oldal)

FRANK SOREL

egy szemész-professzor és író
Turáról

(15. oldal)

Lapzárta után történt:

Két új igazgatóhelyettes a Hevesy György Általános Iskolában

Lapunk nyomdába adása előtt rendkívüli tantestületi értekezletet tartottak a Hevesy György Általános Iskolában. Dr. Liposits Zsolt né igazgató azért hívta össze a nyári szabadságuk attól töpe dagógusokat, mert augusztus 15-i hatállyal visszavonta a két igazgatóhelyettes – Petrovicsné Márta és Villányi Józsefné – megbízatását.

Az értekezleten az iskola igaz-

gatója egy-egy új jelöltet állított két megüresülő posztra *Tóth Jánosné* az alsó, míg *Tusor Erzsébet* a felső tagozat igazgatóhelyetteseként. A tantestület ezután *véleménynyilvánító titkos szavazáson* foglalt állást az új igazgatóhelyettesek személyéről. Információnk szerint Tóth Jánosné a kollégák túlnyomó többsége támogatja, míg Tusor Erzsébet esetében megosztottság volt tapasztalható.

Sikerült elémünk Tusor Erzsébetet, aki elmondta: a tantestület által kinyilvánított megosztott támogatás szerinte annak tudható be, hogy a felső tagozaton csak az utóbbi fél évben tanított számítástechnikát mint óráadó tanár, s emiatt a felső kollégák kevésbé ismerik őt. Ennek ellenére minden erejével igyekszik megfelelni az elvárásoknak.

H. Sz.

A tartalomból

Kastély-ügy: újabb bohózat Turán?
(5. oldal)

A 31. Galga Expedíció krónikája
(12-13. oldal)

Alapító Okirat vagy együttműködési megállapodás szükséges a pályázathoz?

Az Aszódi Kistérségi Önkormányzatok Társulása

I.

A július 8-i rendkívüli képviselő-testületi ülés egyetlen témája az Aszód központú többcélú kistérséghez való csatlakozás kérdése volt. Az ülésen meghívotként megjelent Bagyin József aszódi, Jamrik László bagyi és Kovács László kártai polgármester. Miért a bevezetőben elhangzott: az előző napon, július 7-én a kilenctől nyolc település polgármestere máraláírta az Alapító Okiratot, egyik önkormányzat részéről sem emeték kifogást, csak a turai képviselő-testület nem hagyta jóvá az Alapító Okiratot. A három vendégigyekezett meggyőzni a turai képviselőket, hogy hálalmazzák fel Tóth István polgármestert az aláírására, mivel a 65/2004. (IV.5.) Korm. r. (12§) szerinti a megalakuló társulás nevétlen területfejlesztési célú pályázat szeretnénekben újítari.

II.

A helyzet megértéséhez érdemes röviden áttekinteni az előzményeket. A turai képviselő-testület május 12-én tartott soron kívüli ülésén tárgya először az Aszódi Kistérség Önkormányzatainak Társulása Alapító Okiratát tartalmazó előterjesztést. A képviselő-testület 49/2004. (M2.) határozatával kifejezte azon szándékát, hogy a 24/2003. (XII.18.) Kormányrendelet alapján megállapított kistérséghez tartozó településekkel – Aszód Bag, Domory, Galgahévíz, Hévízgyörk, Iklad, Kártal, Vörsegy – figyelemmel a 65/2004. (M15) Kormányrendeletre – részt kíván venni a többcélú kistérség társulás létrehozásában együttműködési feladatokat, az alpolgármestereket, a Pénzügyi-Ellenőrző Bizottság Elnökét, a Településfejlesztési és Környezetvédelmi Bizottság Elnökét, hogy a képviselő-testület együttműködési szándékát és a kistérségi feladatellátásra vonatkozó elképzelését ismertessek Aszód polgármesterével. (Ugyanis az előzetes megállapodás alapján az alakuló Kistérségi Társulási Tanács elnöke Bagyin József, elnökhelyettesei Tóth István és Kovács László, míg az Ellenőrző Bizottság elnöke Jamrik László lesz.)

Megjegyzendő, hogy ebben megosztották a vélemények: két turai képviselő nem szavazta meg a 49/2004. sz. határozatot, mivel ők – a többség által elfogadhatatlannak tartott Alapító Okirat alapján is – csatlakozni akartak a kistérséghez. Ugyanakkor a képviselők döntő többsége módosítani, illetve teljesen újrafogalmazni akarta az okirat-tervezetet, mivel azt teljesen szakszerűtlennek tartotta. Ez az anyag sem formájában, sem tartalmában nem hasonlít a már megalakult kistérségek alapító okirataihoz, ráadásul vitatható megállapításokat tartalmaz.

Néhány példa az elfogadhatatlan megállapításokra (a teljesség igénye nélkül)

A legvitathatóbb kitétel a 7. o. VI. fejezetének eljén olvasható: „A Tanács kizárólagos hatáskörébe tartozik: A Társulási Megállapodás és az Alapító Okirat elfogadása és módosítása.” Vagyis az Alapító Okirat elfogadásával a képviselő-testület lemond arról, hogy a továbbiakba beleszóljon. Ennek elfogadása esetén a polgármesterekből álló Tanács dönthet a saját hatásköréről is. (A július 8-i rendkívüli ülésen Bagyin József polgármester feljebbírta ugyan, hogy ez a mondat törletre kerüljön, de a többször nem nyilatkozott.)

Az 5. o. található: „Amennyiben a Társulás tagja az alapító okiratban foglaltakat nem tartja be, illetve kötelezettségeinek a Társulás elnökének írásbeli felszólítása ellenére nem tesz eleget, úgy a tagságát a felszólításban megjelölt teljesítési határral – a társulási tanács döntése alapján – megszüntnek kell te-

kinteri. A tagsági viszony megszűnése nem menti a tagot a megszűnésig esedékes fizetési kötelezettségének teljesítése alól. A tagsági viszony megszűnéséről a társulási tanács dönt.” Megszűntnek kell tekinteni, vagy átadás dönt? Könnyebb kizárás útján kilépni, mint hivatalos bejelentés?

A 6. o. „A Társulás a Társulási Megállapodás és az Alapító Okirat elfogadásáról, illetve annak módosításáról minősített többséggel dönt. Minősített többség hiányában a Társulás az előterjesztést első alkalommal tárgyalandó tárgyaló üléstől számított 30 napon belül megismételt ülésen egyszerű többséggel dönt a Társulási Megállapodás és az Alapító Okirat módosításának elfogadásáról.” Eza kitétel szerepel a 7 oldalon is, pedig a települési önkormányzati képviselő-testületeknek kellene ezekről a dokumentumokról dönteniük.

Az előbbiek fokozása a 8. o. alján olvasható: „A társulásban résztvevő önkormányzatok amennyiben küln döntésükre szükség van, a határozatban megjelölt döntéstől eltérő tartalmú döntést nem hozhat.” Vagyis, ha retánvéletlenül mégis szükség lenne a képviselő-testületek határozására, az csak formális döntés lehet. Ez nem nevezhető demokratikusnak.

Nem nevezhetőek igazán baráti megfogalmazásnak a 9. o. tetején található sorok: „Az új tárgyalás során a konszenzust lehetőleg létre kell hozni. A meg egyezés si kötelesege esetén, ha a döntésnek pénzügyi kihatása van, és a megállapodás alapján ok nélkül nem köthető meg, és az a katalyozó önkormányzat hibájából a Társulathoz kára származik, úgy az igazoltkárt az okozó köteles a Társulásnak megfizetni. A megállapodás alaposok nélkül meg nem kötő, vagy azt akadályozó önkormányzat és lakossága a megállapodásban biztosított szolgáltatásokat nem veheti igénybe.” Ilyen súlyoskövek ez-

ményekkel jár, ha valamely önkormányzat saját érdekét védene?! Hogyan lehet és kinek van joga a „kárt” igazolni?

A legkomikusabb megállapítás a 10. o. XII. fejezet 4.) b) pontja: A Társulattól a tag kizárható, ha: „A társulási tag települési önkormányzat képviselő-testületének bármely tagja tevékenységével (pl. nyilatkozatával) a Társulás céljának elérését, feladatának ellátását veszélyezteti.” És még örülhet, ha pénzbüntetés nélkül megússza... Elgondolkodtató a kollektív megtorlás módszerével való fenyegetés...

A felsoroltakból egyértelmű, hogy a teljes anyagot át kell dolgozni az elfogadott törvényvel összhangban, de talán legcélszerűbb lenne az ajánlott dokumentumok felhasználásával újat készíteni. A törvénytervezet lehetőséget ad társzék hely megjelölésére – érthetetlen, hogy ez miért nem szerepelt az előterjesztésben? Fontos, hogy – a törvénytervezet alapján – nem az alapító okiratban kell az elnököt megjelölni, ugyanis a még el nem fogadott törvény szerint: „A társulási tanács alakuló ülésén titkos szavazással tagjai sorából elnököt választ”. (5§ 3. bekezdés) Ennek ismeretében igen furcsa, hogy az aszódi Alapító Okiratban név szerint szerepel a Tanács elnökének javasolt polgármester.

Nagyon meg kell fontolni, hogy milyen feladatokat adunk át a kistérségnek: „A társulási tanács gyakorolja a többcélú kistérségi társulási megállapodásban meghatározott feladat- és hatásköröket.” Minden település képviselő-testületének nagyon el kellene gondolkodnia ezekről a feladatokról, s utána egyeztetni róla. A várható költségeket tervezni kell. A működető szervezet fenntartási költségeit sem lehet figyelmen kívül hagyni, évente minimum 20-30 mFt-al lehet számolni. A másik nagyon fontos kérdés, hogy milyen forrásból lehet finanszírozni!!! Elegendő lesz

megalakulásának nehézségei - turai szemszögből

erre az esetleges többlétszámú tagdíjat is kell fizetni? Az önkormányzatok a tagdíjat lakosságszám-arányosan fizetik, vagy minden település ugyanakkora összeget fizet? A szava-

zati jognak ezzel összhangban kell(ene) lenni. Ezeket egyeztetni kell a többi önkormányzati képviselő-polgármesterrel. Csak ezek után szavazhat(nak) a képviselő-testület a társulási megállapodásról.

Végül célszerű lenne az önkormányzatoknak a társulási bizottságok létrehozására javaslatot kidolgozni. A döntések előkészítésbe valamilyen bizottsági tagként behívható a képviselő-testület néhány tagját is, hisz a polgármesterek képtelenek lesznek minden döntést előkészíteni.

Az előbbiek alapján került megfogalmazásra május 12-én a turai testületálláspontja:

Az alapító okirat tervezet teljesén át kell módosítani a felsorolt hibák miatt, „többcélú kistérségi társulási megállapodás” nével a megjelölt törvénnyel összhangba kell hozni.

Célok: Tura társzéktely egyenlő társulási tanács tagjai a település lakosságának arányában rendelkezzenek szavazati joggal.

Feladatok: Szociális otthon üzemeltetése. Gyermekjóléti és Családsegítő központ működtetése. Orvosi ügyelet biztosítása. Pedagógiai szakszolgálat beind-

tása. Térségi Környezetvédelmi Program kidolgozása. Kistérségi Területfejlesztési Koncepció elkészítése. Kistérségi portál létrehozása és üzemeltetése. Ivóvízbázis védelme.

A konkrét feladatokhoz összegeket is kell rendelni, és a kistérségi hozzájárulások mértékét és formáját is meg kell határozni. A felsoroltak részben települési feladatok, részben megyei feladatok; az utóbbiak megoldása csak állami támogatásból valósulhat meg. Ezekről a kérdésekről a Pénzügyi Bizottságoknak kell(ene) tárgyalni.

„Célként azt fogalmazzuk meg, hogy Tura társközpont legyen. A törvény által használt megfogalmazással: társzékhely. Az előző Gödöllő központú kistérségi szervezetben már volt ilyen szerepe Turának; nem lenne jó visszalépni. A törvény lehetőségét ad rá.”

Május 20-án 15 órakor került sor a tárgyalásra Bagyin József polgármesterrel Aszódon, a Polgármesteri Hivatalban, ahol ismertettük a turai képviselő-testület kistérséggel kapcsolatos álláspontját. Sajnos megállapítható, hogy a célként megfogalmazott kérésünk egyértelmű elutasításra került, és a Turához kapcsolódó javasolt feladatok sem kaptak egyértelmű támogatást, nem beszélve az Alapító Okirat módosításáról.

III.

Főbb megállapítani, hogy a felfedezett észrevételeinkre – közzel másfél hónap alatt – július 8-ig nem érkezett érdemi válasz. Vagyis az alakuló kistérségi vezetés teljesen figyelmen kívül hagyta Tura Város Képviselő-testületének álláspontját. Mindazek ismeretében igen furcsa volt, hogy a július 8-i képviselő-testületi ülésen a vendég polgármesterek szemrehányást tettek a turai képviselőknek a megalakulás késleltetésért.

A helyzet érdekessége, hogy jelenleg csak kormányrendelet lehet hivatkozni, mert a szükséges törvény még nem lépett életbe. Mondhatnánk azt is, hogy „az okozat megelőzte az okot”, előbb készült el a végrehajtási utasítás és utána fog majd valamikor megjelenni az annak alapjául szolgáló törvény. Normális esetben fordított a sorrend, most azonban másról van szó. A Kormány a 2003. évi költségvetéséről és az államháztartás hároméves keretéről szóló 2003. évi CXVI. törvényben kapott felhatalmazása alapján hozta a hivatkozott kormányrendeletet.

Eredetileg a többcélú kistérségi társulással kapcsolatos törvény három részből állt volna, egyik része az önkormányzati törvény módosítása, másik az alkotmány módosítása. Ezek nem kerültek elfogadásra. Megmarad a kerettörvény, ami a Parlament elé került majd az Alkotmánybíróságra. Még nem a jelenlegi kistérségi ügyhöz.

A képviselők többsége július 8-án is úgy vélte, hogy nem szolgálna Tura városérdekeit, ha a nyolc polgármester által jóváhagyott Alapító Okirattal csatlakozna az aszódikistérséghez. A formai csatlakozást súlyos nézeteltérések követhetnek. Utólag nem lehet az alapok érdemeit tisztázni, csak a megalakulás előtt. A későbbi viták elkerülése miatt célszerű egy

jól átgondolt dokumentumot megfogalmazni, megvitatni és elfogadni még akkor is, ha esetleg lekesünk egy-két pályázatról. Szerencsére csak 2-3 képviselő volt azon az állásponton, hogy el kell fogadni ezt az Okiratot és majd mint tagok később módosítjuk. (Bár, ha elfogadásra került volna a benyújtott anyag – mely valószínűleg az elmúlt 15 év legrosszabb döntése lett volna –, akkor már a képviselő-testületnek joga sem lenne a módosításra.)

Tóth István polgármester tájékoztatójában leírta, hogy a 65/2004. (IV.15) Korm. r. 12§-a szerint amennyiben a kistérségekben a rendelet alapján többcélú (töbcbélú: legalább három a rendeletben meghatározott feladat ellátására) kistérségi társulás nem jön létre és emiatt a töbcbélú kistérségi társulások részére kiírt, 2004. június 30-ig benyújtható (80 M forint – 120 M forint) pályázat benyújtására nem kerül sor, a Magyar Terület- és Regionális Fejlesztési Hivatal a kistérségi székhelyi település önkormányzatát 2004. július 10-éig megkeresi és tájékoztatja a kistérségi területfejlesztési célú pályázat benyújtásának lehetőségéről. A hivatkozott Kormányrendelet alapján a 2004. július 31-ig benyújtható területfejlesztési célú pályázat keretében a társulásnak megtehető támogatás összege 9 M forintnál kevesebb és 20 M forintnál több nem lehet. (Ezt az összeget nem a települések, hanem a társulás kapja.)

A területfejlesztési célú pályázat az alábbi kistérségi fejlesztési projektek megvalósításához nyújtható be, amennyiben a kistérséghez tartozó valamennyi települési önkormányzat társulási megállapodásban legalább 3 évre vállalja a kistérségi területfejlesztési feladatok ellátását. (Megjegyzendő, hogy ez nem települési feladat, hanem megyei!)

A kistérségi területfejlesztési projektek megvalósítása érdekében támogatás nyújtható:

(folytatás a 4. oldalon)

Alakuló ülés - utólag

Amájus 20-i, Aszódontarbttt ülése nem volt szó az április 28-i „polgármesteri összejövetelről” készült „Jegyzőkönyv Aszód Kistérség Önkormányzatainak Társulás Megalakulásáról” című brosúráról, melyben lényegében egy előzetes megbeszélést neveztek ki utólag alakuló ülések. Az összejövetelekre invitált meghívóban nem szerepelt napirend és a tanácskozás sem került előterjesztésre, sem elfogadásra. Nem vdt megválaszolt jegyzőkönyvvezető sem jegyzőkönyvhiteltesítő. Az anyag nem tekinthető jegyzőkönyvnek, a közzelt 1/2004 sz. határozat nem tekinthető határozatnak, a társulás pedig nem tekinthető megalakultnak. A Gödöllői Innovációs Központ felkérése korai, de ha majd a megalakult Társulás mégis úgy dönt: külsőst kíván megbízni, több ajánlatot kellene kérni. (A Turát képviselő Gyenes László alpolgármester nem jelezte, hogy ilyen „fontos” ülésen vett részt 2004. április 28-án.) n

Alapító Okirat vagy együttműködési megállapodás szükséges a pályázathoz?

Az Aszódi Kistérségi Önkormányzatok...

(folytatás a 3. oldalról)

a) kistérségi területfejlesztési koncepció és program készítéséhez;

b) kistérségi fejlesztési programok finanszírozásához (pl. pályázatokhoz szükséges tervdokumentáció készítéséhez, saját erő biztosításához, szakértői igénybeviteléhez).

tő Tóth István polgármester **három határozati javaslatot** tett fel szavazásra, amit a testület egyhangúan elfogadott.

■ Tura Város Önkormányzata csatlakozik az aszódi székhelyű Önkormányzati Területfejlesztési Társuláshoz, vállalva a területfejlesztés társulásban törté-

■ Tura Város Képviselő-testülete a többcélt kistérségi társulás Korm. rendeletben adott többi feladataival kapcsolatban a 2004. május 12-i ülésen felhatalmazott Bizottság **folytassa az egyeztető tárgyalásokat** a közös feladatellátás területeire vonatkozóan és az ennek megfelelően módosított Alapító Okiratot a 2004. szeptember 6. napján tartandó Képviselő-testületi ülésen terjeszse elő.

A turai testület azért is kezelhette külön a kérdést, mert lehetőséget ad rá az Országgyűlés által 2004. június 21-én elfogadott - a területfejlesztésről és a területrendezésről szóló 1996. évi XXI. tv. és egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló - 2004. évi LXXV. törvény 10/A.§ (1) „A kistérségben a területfejlesztési feladatok összehangolására, a kistérségi területfejlesztési koncepció elfogadására, közös területfejlesztési programok kialakítására kistérségi fejlesztési tanács működik.” (2) „A kistérségi fejlesztési tanács jogi személy, amelyet megalakulását követően a működési területe szerint illetékességgel rendelkező Magyar Államkincstár Területi Igazgatósága vesz nyilvántartásba. Gazdálkodására és beszámolási kötelezettségére a 12. § (2) bekezdésének szabályai az irányadók.”

Azt sem kellene figyelmen kívül hagyni, hogy kistérségi megállapodás még mindig érvényben van a **Galgamenti és Gödöllő Környéki Önkormányzatok Társulással**, tehát ezzel is lehetne pályázatot benyújtani.

IV

Összefoglalva: a kistérségi területfejlesztési célú pályázat határidőre benyújtható és szeptemberig van idő a szakszerű társulási okiratok előkészítésére a többcélt kistérségi társulás megalakításához. Természetesen az eddignél gyakoribb egyeztetés és hatékonyabb együttműködés szükséges a települések vezetői között. Bár két (vagy több) hónap elveszett, a hátralévő idő alatt új alapokon még előkészíthető egy átgondolt Társulási Megállapodás. Remélhetőleg szeptemberig megtörténnek az érdemi egyeztetések a részletkérdésekről a településekkel. Tisztázni kell, hogy mire akarnak társulni ezek a települések? Milyen intézményi irányítást adnának át a kistérségi vezetésnek? A pályázatokon nyerhető néhány tízmillió forint megnyerése érdekében milyen átszervezésre vállalkoznak az önkormányzatok? Egy ilyen átszervezésnek várhatóan milyen társadalmi és gazdasági következményei lesznek? Megéri-e egyáltalán az átszervezés, vagy majd többé kerül az esetleges visszaállítás? Mindezeket át kell gondolni, hisz ezekkel a döntésekkel a képviselő-testületekkel el kell számolniuk a lakosság felé. Természetesen a legfontosabb, hogy addig megjelenjen a szükséges törvény.

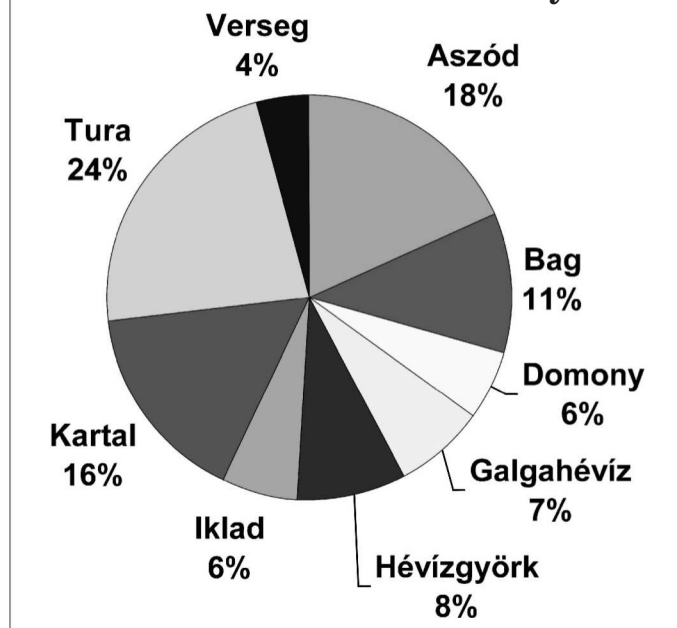
Persze nehézségek még lehetnek azután is. Hisz mi történik akkor, ha létrejön a társulás, az önkormányzatok vállalják a kötelezettségeket, de mégsem nyerik el a támogatást. Ráadásul három évre kell kötelezettséget vállalni, s a következő évek finanszírozása sem tisztázott.

Tura, 2004. július 23.

Kuti József
a Településfejlesztési Bizottság elnöke

A Miniszterelnöki Hivatal írásban megküldött állásfoglalása is a turai álláspontot támasztotta alá, így Tóth István a térségfejlesztési együttműködési megállapodást írta alá.

Az Aszódi Kistérség településeinek lélekszáma százalékos arányban

Kompromisszumos javaslatként a polgármester azt javasolta, hogy a többcélt kistérségi társulást szeptemberben kerüljön megalakításra, a pályázat benyújtásához csak a területfejlesztésre alakuljon társulás. Nincs akadálya annak, hogy az ehhez szükséges okirat aláírásra kerüljön.

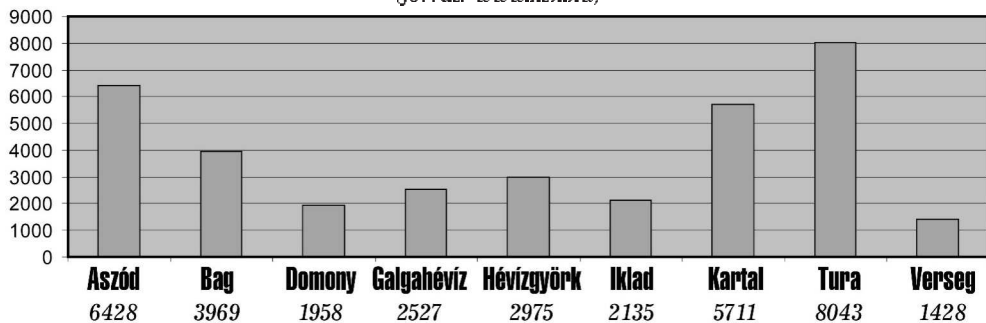
Az igen kielezett háromórás vita után, az ülést igen jól veze-

nő 3 évi együttműködését. A testület felhatalmazza Tóth István polgármestert a területfejlesztési célú pályázat benyújtásához szükséges valamennyi dokumentum aláírására.

■ Tura Város Képviselő-testülete felhatalmazza Aszód Város Önkormányzatát, hogy a 2004. július 31-ig benyújtandó területfejlesztési célú pályázatot készítse/készíttesse el és nyújtsa be.

Az Aszódi Kistérség településeinek lélekszáma

(forrás: www.ksh.hu)

Olvasói levél

Kastély-ügy: újabb bohózat Turán?

Mint az mindig lenni szokott, a kastélyárverés időpontja eldől (az utolsó pillanatban) jelen telezik az indiai tulajdonos jogi képviselője ill. a Sura Kft. vagy valaki, aki leteszi a pénzt a hivatal felé, ezáltal kiegyenlíti a tartozását. Minden maradt a régi ben fejeves örök és haci kutyák ügyézzük Ybl csodáépítményét. Kívülről, az utcákról már színtelenem látni. Természetesen bújatni nem lehet, ugyanakkor az ügyvezető „milleneumi” parkban büszkén hirdetik, mutogatják a kastélyt nagyméretű plakáton. Kérdem én: minék, ha kapun belül még megnézni sem lehet? Vdt már rá példa, hogy idegenek csak azért jöttek Turára, hogy megnézzék a kastélyt – de pofára estek. Tehát hüvelyek néz miket, turaiakat az indiai. Ezt még többször el fogja játszani. De meddig?

Van megoldás? Keresni kell 2-3 éve volt hasonló szituáció, akkor a tartozása kb. 1020 millió Ft volt és csak többszöri felszólításra, jóval a határidőn túl egyenlítette ki tartozását. Legelőször itt kellett volna keményen fellépni – nem könyörögni, nem átvenni a pénzt, hanem jogi útra lépni a dögök.

Vagy jóval előbbre tartanánk már, ha – mint az a bizonyos közmegegyezésen, 2000-ben indítványoztam – végük át a kastélypark kerítését, és jelképesen „foglaljuk el a parkot.

Mindez süket fülekre táált. Igenis az akkori vezetésnek a polgármester irányításával segíteni illetve biztatni kellett volna azt az elképzelésemet, nem megmosolyogni, lehurrogni csupán azért, mert az ötlet nem tőlük származik.

Tiltakozunk, tüntetnünk kellett volna. Most már bánom, hogy nem szervekedtem önállóan, mert Tura répét a Parlament elé is fel lehetett volna vinni ez ügyben. Vesztenivalórk nem lett volna, sőt, országvilág felfigyelt volna rák.

Turaiak, még nincs késő, fogjunk össze és cselekedjünk!

Darvayk Árpád (Venci)
*

A fenti levélre reagálva Tóth István polgármester elmondta: tisztességénél fogva sem miféle törvényellenes lakossági engedtelenségi mozgalmat nem szervezhet, de ha a lakossági elégedetlenség – törvényes keretek között – megérik, a mozgalm élére kell állnia. Addig is minden törvényes lépést megtesz a Schosberger-kastély ügyének előmozdítására.

Sajnos mostanában nem mondható el ugyaneza a műemlékvédelemre. Egy kis áttételés: hivatalba lépése után röviddel, 2002 augusztusában Varga Kálmán, a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal első embe

látogatott Turára, és gyors lépéseket ígért Tóth Istvánnak. 2002 októberében a KÖH százhuszonötmillió Ft-ra büntette a Sura Kft-t, ám a cég ügyvédje formai hibára hivatkozva megtámadta a határozatot, és elérte, hogy a KÖH visszavonja azt. A Sura megbízásából az Architekton Rt megkezdte a földemcserét, ám a munka pénz hiányában félbeszakadt. A KÖH Budapesti Regionális Irodája tavaly november 21-én hiába kötelezte a kastélyt birtokló Sura Kft-t a legsürgősebb munkálatok 30 napon belüli elvégzésére. Idén május 4-én (azaz az általa adott határidő letelte után közel öt hónappal!) a KÖH irodája mindössze száz ezer Ft-os bírságot szabott ki a tulajdonosra. (A hivatal illetéke szerint a százezer Ft bírságot akár havonta is kiróhatják a kastélytulajdonosra, ám a százhuszonötmillióhoz képest ez nevetséges összeg.)

Úgy tűnik, a két éve még bizakodó Tóth István joggal elégedetlen a műemlékvédelem illetékeseinek munkájával, és ezt számos, többek közt Hiller István NKÖM miniszterhez és a tárca államtitkárához, Vass Lajoshoz, illetve Varga Kálmánhoz címzett levélben jelezte – egyebire eredménytelenül.

H. Sz.

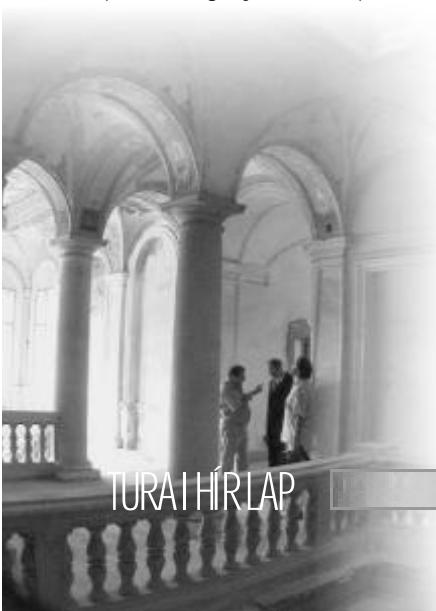
A szerző felvételei

Kérdések a tulajdonoshoz és a műemlékvédelmi szakemberekhez Várjuk a válaszokat!

Bár nem sok esélyt látunk rá – különösen Sachidananda Sukumar úr, a Schosberger-kastély tulajdonosa részéről –, hogy választ kapunk rá, lapunk hasábjain feltesszük a sokakat foglalkoztató kérdéseket:

1. *Mi a szándéka a Sura Kft-nek a turai Schosberger-kastéllal? Miért nem törődik a tulajdonában lévő, ugyanakkor kiemelten védett műemlékként számon tartott kastéllal? Ha már a helyi adótartozások (időben történő) kiegyenlítése is évről-évre gondot okoz neki, miért nem válik meg az ingatlantól? (Információink szerint korábban többen jelentkeztek a kastély hasznosítására..)*

2. *A műemlékvédelmi szakmai hivatalok miért nem lépnek fel határozottabban – gyakoribb ellenőrzéssel bírságlással stb. – a kastély megmentése érdekében? (Különös tekintettel arra, hogy a tulajdonos hosszú évek óta következetesen nem tartja be a határidőket!) Az érintett hivatalok miért nem kísérik figyelemmel az általuk kiszabott határidőket? (Mindez pl. az APEH esetében elképzelhetetlen..)*

Már augusztusban kiváltják a turai DECT-et?

Újabb fejezetéhez érkezett a turai DECT telefonhálózat ügye s egyelőre úgy tűnik, a lakosság tiltakozása hamarosan meghozzagyümölsét. Az Invitel Rt. után sem a hön dítt vezeték és hanem az eddignél jóval nagyobb sávszélességű tehát internetezésre alkalmas vezeték nélküli technológia bevezetését ígéri – városunkban már „akár a közeljövőben”. Lehet, hogy adolagnak szépségibája is lesz – az Invitel tájékoztató levelének tanúsága szerint ugyanis marad a DECT, az új technológiacsak az internetezés igényeit elégíti ki

Az a hír járta, hogy az Invitel gödöllői ügyfélszolgálati irodájában nem veszik át a panaszleveleket, így június 17-én elkísértém Gödöllőre Nádasi Györgyöt, a vasút-úttelepi és Galácos úti lakók képviselőjét egy kis „tesztelésre”. Az Invitel munkatársa valóban nem vette át a panaszlevelet, mondván e levelet a cég szegedi központjába kell küldeni. Ezután hita az iroda vezetőjét, aki viszont átvette a levelet, amelyben Nádasi úr – sokadszor – a DECT hibáit sorolja fel és kéri a szolgáltatót a vezeték nélküli telefonhálózat mielőbbi kiépítésére. Július 2-ai kérezzel az alábbi válaszelet érkezett:

„Tisztelt Nádasi Úr!

A DECT rendszerű távbeszélő állomás használatával kapcsolatos levelét köszönettel megkaptuk és ismételtén megvizsgáltuk az Ön kérését.

Az Invitel jogelője – a többi vezetékesszolgáltatóhoz hasonlóan – több településen alkalmazzák az ún. DECT technológiát. Készségtelenül igaz, hogy ez a technológia nem teszi lehetővé a szélsávú Internet-érett, ugyanakkor alkalmas hang- és fax szolgáltatásra, ezeket illetően eddig nem érkezett panasz. Ezenkívül szeretném tájékoztatni arról, hogy a DECT technológiát használó ügyfeleink számára havi bruttó 180 Ft-os jóváárással csökkentett havidíjat számlázunk.

A vezeték nélküli megoldások tesztelése és kiválasztása folyamatosan van. Jelenleg folyik a tendereztelése azoknak a rádiós rendszereknek, amelyekkel a DECT-es területeken a szélsávú internetet fogjuk biztosítani.

Az egyik tesztelésén éppen Tura lesz, ahol akár a közeljövőben is elindulhat az ADSL-hez hasonló szolgáltatások biztosítása.

Bízom abban, hogy a jelenlegi probléma mielőbb megoldódik és szolgáltatásunk igénybevétele a megelégedésére lehetünk.

Tisztelettel:

Pintér Lászlóné
Dokumentumkezelés vezető”

Egy nappal korábbi kérezzel érkezett a Nemzeti Hírközlési Hatóság Hírközlési Fogasztói Jogok Képviseelőjének Hivatalából az alábbi – az Invitelnél határozottabb ígéretekkel tartalmazó – levél:

„Tisztelt Turai Polgárok!

A Hírközlési Fogasztói Jogok Képviseelőjéhez eljutott az Önök

panasz. Először is engedjék meg, hogy megköszönjem megtisztelő bizalmukat. A konkrét panaszukkal kapcsolatban az alábbi jó hírről szeretnék beszámolni:

Az Elektronikus Hírközlési Törvény (2003. C. Törvény) szabályozása alapján az Önkéntesen működő DECT telefonrendszer alkalmas a hangátvitelre. A tapasztalatok azonban egyértelműen bizonyították, hogy a jelenlegi rendszer nem alkalmas megfelelő sebességű internet elérés biztosítására, amely már nagyon sok polgár jogos igénye.

A panaszok beérkezése után a Hírközlési Fogasztói Jogok Képviseelője és az NHH szakemberei felderítették az Invitel Rt. munkatársait, akik a problémát már ismerték és hajlandóságot mutattak a megoldására.

Az Invitel képviselőjében Vidos Tibor ágazati igazgató ígéretet tett, hogy Tura város területén lecserélik a DECT telefonrendszert, internetezésre is alkalmas új rendszerre, és a szolgáltatók között most már sávszélességet biztosító internet előfizetést is bevezetnek.

A beruházás az Önök városában augusztusban kezdődik. A munkák végeztéig még kis türelmüket és megértésüket kérjük, és remélhetőleg az eddigi erőfeszítések gyümölcseként kiépül az új rendszer.

A Hírközlési Fogasztói Jogok Képviseelőjének Hivatala a beruházás megkezdését és lefolytatását figyelemmel kíséri, ahol legmesszemenőkig a fogasztói érdekeket érvényesíti.

Remélem, hogy hamarosan egy jól használható, a fogasztók igényeinek megfelelő telefonrendszer áll rendelkezésükre.

Tisztelettel:

Juhász Károly
a Hírközlési Fogasztói Jogok Képviseelője”

Ugye érzik a különbséget a két levél hangvétele és tartalma között? (Elég, ha csak arra utalok, hogy Vidos Tibor a DECT rendszer lecserélésére tett ígéretet.) Hát még, ha az utóbbi tájékoztatót összevetjük a Fogasztóvédelmi Felügyelőség júniusi számunkban közölt levelével... Kíváncsian várjuk a további fejleményeket!

H. Sz.

Eső előtt köpönyeg, avagy jobb, ha megelőzzük a bajt Tisztítsuk meg az árkokat a hordaléktól és a növényektől!

A rendkívül nagy nyári esőzések szerencsére elkerülték Turát, ám a csapadékos időszakokban rendkívül sok probléma tapasztalható a csapadékvíz-elvezetésben. A földek közt kanyargó árkokat több helyen beszántották, a hordalékkal feltöltődött, növényekkel berögt utcai árkok pedig nem látják el feladataikat. A víz ilyenkor arra keres utat, amerre a fizika törvényei engedik – és gyakorta sok kárt okoz a polgárok tulajdonában. Érdemes tehát megelőzni a bajt..

Valamikor ragyogó tartást adott ványt, emellett büntetésre is a településnek, hogy a turai portálszámíthat. Ha egy utcában csak két és azok utcafrontját példás egyetlen lakó nem tesz elgret rendben tartották gazdáik – em-kötésségének, a többiek árka léteztetett Tóth István polgárhiáta alkalmas a csapadékvíz mestere – Legyen ismét eredményűnk továbbítására, emellett a Polgáreza tartás tartunk rendben ud-mestere Hivatal ellenőrizetnivaunkat és házunk környékét, fogja az árkok állapotát. A gpn-mindenekelőtt a vízelvezető ár-doztalan árkokhoz tartozó irngatkok rendszeres karbantartásával lan tulajdonosát pénz büntetéssel Egy-két órai munkával rengeteg sűjtja, illetve a hivatal murkákárt és bosszúságot dözhetünk társai által elvégzett árktisztításmeg. költségeit kiszámolva a kötelesegmulasztónak.

Az ároktisztítás olyan, mint a masírozó katorák: aki nem tartja a lépést, elrontja a lát-

-hiszi-

ENNYINÉL KEZDŐDIK A KÉNYELEM

Ötajtós Škoda Fabia már:
1 999 000 Ft-tól

A komfortérzet szempontjából egyáltalán nem mindegy, hogy hány ajtós autót vásárol. A Škodánál már kétfélmillió forint alatt kap ötajtós Fabiát. Mi engedtünk, Önnek nem kell.

Kombinált átlagfogyasztás: 4,9-9,2 l/100 km,
CO₂-kibocsátás: 132-221 g/km.
A képen extra felszereltségű modell látható.

**Az Ön Škoda-
márkakereskedője:**

**Patócs Autóház
2100 Gödöllő,
Rigó u. 10.
Tel.: (28) 515-710
Fax: (28) 515-720
www.patocsauto.hu**

Internet az emberi kapcsolatok szolgálatában

Az internet néhány évvel ezelőt még az egyetemeken, kutatóintézetek hálózata volt. A lakosság és az üzleti világak kezdetű egyre nagyobb érdeklődést tanúsítani az internet iránt, amikor az emberek felfedezték, milyen hatalmas mennyiségű információnak hasznos eszközközé jutnak az akadémiai szféra munkatársai által irgyeresen rendelkezésre bocsátott hálózati források segítségével. Az emberek rájöttek, milyen nagyalkodások jöhetnek létre anyagi érdekek nélkül, hogy egymástól távol levő emberek önzetlenül és hatékonyan tudnak együttműködni.

Akkor pedig nem lehetetlen, hogy az interneten való találkozás kapcsán az egymásközében élő emberek is jobban megfogják érteni egymást, segítőkészebbek lesznek, létre jöhetnek igaziközösségek. Hiszen mindannyiunknak vannak gondjaink, megdardó problémáink. Ha sikerű kimondanunk, közölnünk ezeket másokkal is, bizonyára akadnak empatikus embertársak, akik a segítségünkre sötnek ha csak egy jó tanács erejéig is. Esély kínálkozik ezáltal a rendszerváltást követő idszakban drámaián megnövekedő társadalmi egyenlőtlenségek mérséklésére. Ezért van jövőjük, vagy ezért kell jövőteremténia közösségi fórumoknak. Ahol nem csupán passzív szemlélők vagyunk, nem csupán túfejtő szorakozásnak adjuk át magunkat (az is kell, és megvan a maga helye

és ideje), hanem megbeszéljük "közös dolgainkat", talán még rendezzük is őket.

Az interneten fellelhető tartalmak egyre gazdagodnak. Nem sok idő múlva lehetővé válik nemzeti kulturális örökségünk jelentős részének digitális formájában való elérése a világ-hálóban. Audiovizuális archívumok jöhetnek létre. Az eGovernment-alkalmazások az állam és a polgár viszonyát az internet közbeiktatásával lényegesen egyszerűbbé, áttekinthetőbbé és olcsóbbá tehetik. Az EU-nak nagyon erőteljes elvárásai vannak azzal kapcsolatosan, hogy az interneten állást lehessen keresni, személyi igazolvány- és útleveleügyeket lehessen intézni, adót és vámot lehessen befizetni, telekönyvi információkhoz lehessen jutni.

Ezek a szolgáltatások olajozottá tehetik az állam és polgárai vi-

szonyát, és az Internet hasznosságát mindenki számára nyilvánvalóvá teszik. Ám az információs társadalom kiépítésében előtűnk járó országok tapasztalata azt mutatja hogy az új gondolkodásmódra való átérés komoly ánevelési folyamatot jelent.

Mint azt cikkünk előző részében bemutattuk, közösségi hely internet-hozáféréssel Turán az ún. eMagyarország pontokban is kialakulhat. A Városi Könyvtárban már üzemel a két számítógép, amelyet az Informatikai és Hírközlési Minisztérium eMagyarország programja keretében pályázaton nyertek. Úgyanakkor az eMagyarország pontok működtetői figyelemmel kísérik a program többi összetevőjét is, a táborozási és más lehetőségeket. Gaz, hogy az eMagyarország Internetes Táborozózat programja már a vége felé tart, de még van lehetőség jelentkezni az augusztus 21-ig tartó táborozásokra. A www.emagyarorszaghu című honlapon útbiztosítást kapnak az érdeklődők, külön ifjúsági rovat működik a honlapon pályázatok, ösztöndíjak elnyerésére biztatva az ifjakat.

Az információs társadalom nagy lendülettel fejlődik, akár törődünk vele, akár nem. De aki erre odafigyel, csak nyerhet vele, hiszen a több tudás, a jobb informáltság sohasem várt és nem fog válni az ember kárára. Sezena területen nem nehéz, hanem izgámas dolog a tanulás. Havalaki számára az de jén tú bonyolultnak tűnk is az informatikai eszközök használata, rövid betekintés után rájönhet, hogy sok olyan hasznos dolog van a számítógépek világában, amit egyszerűen, könnyedén elsajátíthat, s szellemi vonatkozásban gazdagabbá válik általa.

Ilyen gondolatokkal és rennyel várják a turai közösséget augusztus derekától a

Városi Könyvtárban és a Tabán út 44. sz. alatt működő eMagyarország pontok. Célunk az, hogy mindenki legalább a tájékozódás szintjén megismerhesse a számítógép és az internet világát, ebben szeretnénk segítséget nyújtani. Ötleket várunk, kéréseiknek szeretnénk eleget tenni. Mindezt az eddigieknél sokkal kedvezményesebb áron, hiszen a technológiai, jelen esetben az informatikai és kommunikációs fejlődés szerencsére rányomja bélyegét a szolgáltatások anyagi vonzátára.

*

Végezetül még egy felhívás az eMagyarország programban: *Irodalmi versenyt* hirdet az Informatikai és Hírközlési Minisztérium eMagyarország Ifjúsági Program Művészeti alprogramja. Téma: *Új témák és műfajok az információs világban*. Részvételi feltétel: betöltött 14. életév (2004. október 1-ig) és be nem töltött 28. életév (2004. december 31-ig).

Részt vehet a versenyben bármilyen, a témához kapcsolódó írásmű, műfaji megkötés nélkül. A versenyben résztvevő írás nem lehet korábban nyilvánosságra került mű. A díjak összértéke 1,5 millió Ft, melyet a zsűri tetszés szerint oszt fel a három legsikerültébb munka szerzője között. Több díjazott is lehet egy kategórián belül, vagyis a zsűri nem feltétlenül választ ki minden kategóriából egy művet díjazásra.

Bármilyen, a versennyel kapcsolatos információért keresni lehet *Marsalkó Esztert* a 06-70-272-7821-es mobilszámon vagy e-mailben az

eszter.marsalko@hm.gov.hu címen.

Kis Mária Katalin

Az ADÓ-VILL 2001 BT

augusztus 15-e után megnyitja a Tabán út 44. sz. alatt működő eMagyarország pontot.

Várjuk mindazokat, akiket érdekel a számítógép, az internet világa.

Lehetőség van számítógépes ismeretek elsajátítására ECDL program alapján, valamint az internet használatának megismerésére CD-n tárolt oktatócsomag és személyes segítség által.

Segítünk az információkeresésben, pályázatok felkutatásában és megírásában.

Tel.: 28/468.234

Mobil: 06-20-544-8007

e-mail: iisus@freemail.hu

SUZUKI *SOS*

ÚJ SUZUKI MÁR 74.000 Ft-tól ELVIHETŐ!*

- ✓ ○ Ft KEZELÉSI KÖLTSÉG
- ✓ ○ Ft ÜZEMBE HELYEZÉS
- ✓ ○ Ft EURÓPAI ASSISTANCE SZOLGÁLTATÁS
- ✓ ○ Ft REGISZTRÁCIÓS DÍJ

Tesztautók 500.000 Ft kedvezménnyel!

Az első 15.000 km-t autózza a mi pénzünkön új 7 személyes Grand Vitarával + 500.000 Ft kedvezménnyel.

Ügyfelek közötti gépjárműhitelek díjtalan bonyolítása.
További akcióinkról érdeklődjön márkakereskedéseinkben.

* Wagon R⁺ 1.0 GL esetén

Suzuki Alto

Suzuki Wagon R⁺

Suzuki Ignis

Suzuki Liana

Suzuki Jimny

Suzuki Vitara

Suzuki Grand Vitara

Az Ön
márkakereskedője:

SUZUKI *SOS*

Szalon:

Hatvan, Móra F. u. 6. Tel./fax: 37/342-353, 37/344-392;

Szerviz:

Hatvan, Rákóczi u. 95. Tel./fax: 37/349-409, 37/541-580;

Szalon és szerviz:

Bag, Dózsa Gy. u. 6. Tel./fax: 28/504-110, 28/504-111

IDEJE MÁSKÉPPEN GONDOLNI a SUZUKIRA!

Re-reagálások Holocaust-cikkünk kapcsán

Merjünk bátran emlékezni!

A *Pali bácsi* egyperces a 2004. júniusi szám 9. oldalán jelent meg. Erre reagált több turai olvasó Nem tisztem megvédeni Pali bácsit, de valamit félreértettek az írásra válaszolók.

Aki olvasta a cikket, annak nyilvánvaló, hogy konkrétan a Holocaust 60. évfordulójáról volt szó. Való igaz, hogy mindenütt megemlékeztek rá, csak Turán nem (Információink szerint a Hevessy György Általános Iskolában tartottak megemlékezést – a szerk.)

Sajnos sok mindenkinek kellene bocsánatot kérnie onnan, vissza egymástól.

Léhet beszélni a világháborúkról, lehet 1956-ról, lehet a kommunizmusról, lehet a hittanbeírásokról, de ezek mind egymástól különböző dolgok. Ezek mind olyan horderejű történések, amikre külön kell emlékezni.

Turának van miért fejtegetnie

A *Turai történet* című könyv első kötetének 492. oldalán olvashat mindenkinek az 1939. áprilisában elkezdődött honosítási kérelmekkel kapcsolatban.

Kovács Imre esetében a könyv szerint is figyelemreméltó 1906-ban a faluban született, végül itt lakott, itt nősült meg és itt született kislánya. A község vezetése mégis elutasította honosítási kérelmét zsidó származása miatt. Majd csak később a könyv szerint szegényezteték mi attól ismerték a honosságát.

Dr. Hajdú László nyugdíjas orvosnak, aki a falu népét évtizedekig gyógyította, szegényeszmére külön papírokkal kellett igazdnia turai honosságát, pedig a turai vezetők nagyon jól ismerték.

Dr. Krémer Lajos honosságát megtagadta zsidó volt miatt.

Turákor vezetői antiszemita nézeteket vallottak, amire példa hogy a szlovák nemzetiségű *Kramlik József* honosságát, aki csak 1936-tól élt Turán, minden ellenszavazat nélkül elfogadták.

Ezért Turai város vezetőinek valóban meg kellene emlékezni erről egy külön emléknapon. Hiszen ezeknek az embereknek, akiket elhurcoltak a haláltáborokba, ennyivel tartozik a város. Az itt élő zsidóság vagyona, háza itt maradt a településünkön, és a vagyontárgyaik valakikhez kerültek. A házaikat a község használta, mert tudták, hogy ezek az emberek már nem térnek vissza.

Turán 1941-ben 86 zsidó származású élt. Ezek közül 64-en vesztették életüket a német haláltáborokban. A 64-ből 23 férfi, 26 nő és 15 gyermek. A legfiatalabb, *Kovács Évike* 6 éves volt.

II. János Pál pápa a mai kor nagy gondolkodója, a katolikus egyház vezetője. A világon mindenki fejtegeti a tevékenysége előtt, amit azért tesz, hogy béke legyen és az emberek szabadon élhessenek. A megbékélés jegyében a pápák közül ő volt az első, aki a zsidóságtól bocsánatot kért. Tette ezt azért, mert az egyház nagyon sok embert megmenthetett volna, ha keresztlevelet ad nekik. Sajnos az egyházak vezetői közül sokan homokba dugták a fejüket és nem segítettek.

Ha *II. János Pál pápa* nem szegyeült bocsánatot kérni, akkor azt hiszem, Turának is meg kellett volna emlékeznie az egyházzal együtt ezekről az emberekről, akiket innen vittek el a haláltáborokra.

Takács Pál írása erről szólt. Való igaz, a háborúban esettekre emlékezve szerki nem mondta – még halkán sem –, hogy a még élő, Turáról származó zsidóktól bocsánatot kérjünk, amiért nem adtunk segítséget a túlélésre a családtagjainak.

Nem kell egymásnak esni vélt vagy valós régi sérelmek miatt. Vegyünk példát *II. János Pál pápától* és merjünk bátran emlékezni.

Szenási József

Jó lenne végre lezárni

Megjelent egy cikk a Turai Hírlap júliusi számában, „Pali bácsi áldozata?” címmel, amit 16 személy aláírt, illetve tiltakozását fejezte ki. Kérdésem én a Tisztelet Aláíróktól: tulajdonképpen mit is írtak alá ill. mi ellen tiltakoztak? A megjelent cikk ugyanis igen érdekes (rafinált) módon van szerkesztve. Hogyan értelmezem a cikket két különálló eseményről szól, de a bűnök egybeemlése a két történet, melyek egymáshoz semmi köze. A cikk első része a háborús emlékhelyeknél történetekről, a másik fele pedig közel negyedszázados az 1981-ben történt hittanbeírások jogyzékön gyűjtéséről.

Megjegyzésem a következő:

1. Mivel én nem voltam jelen Runkösdhétfőn a világháborús emlékhelyeknél, így véleményem sem tudok alkodni arról, hogy ott mi is történt, hogy ki lógott ki a sorból, ki kit figyelt, ki hogyan emlékezett ill. hajtott fejét. A sorok írója említi, hogy a nyolcezeres lélekszámú Turáról csak kb. 100 fő tette tiszteletét. Ez igen kevés – valahol igaz van ebben. Az hogy én és még sokan mások nem voltunk jelen, nem azt jelenti, hogy közömbösek lennénk a háborús áldozatai iránt. Sőt, érezhetnénk magunkat kb. 7900-an, mert úgy is lehet emlékezni és átélni a háború borzalmaival, hogy a könyvespolcra veszek egy-két könyvet – pl. *Bonzo* vagy *Sára Sándor „Pergetűz”* megállok a háborús emlékhelyeknél, és végigolvasom a hősök, áldozatok nevét. Nem hiszem, hogy naptári időköz lennének kötve ezek a fájó események a megemlékezés szempontjából. A mindenkori hatalmak kötelessége nem elfelejteni pl. Rákóczi, 1848-at, az I. és a II. Világháborút vagy 1956-ot. Lényege a dolgoknak, hogy gyermekeink és unokáink se felejtsek.

2. A bizonyos 1981. évi tanévzáró jegyzőkönyv, amelyben szó esett a hittanbeírások

számának csökkenéséről, minden bizalommal hiteles és valóságos. Pali bácsinak mint igazgatóhelyettesnek (és elhű marxistának) akkor ezt kellett tennie, mert tőle is megkövetelték „fentről”. Itt jegyzem meg, ő a rendszerváltás után sem váltott közönyt, mint egyes MSZMP-ek, akik még napjainkban is szép számmal vannak jelen a szociálispolitikában, egyéb pártszínekben. Ő tudtommal nem volt pufajkás, nem söpörte a padlásokat, nem gazdagodott meg a hatalom segítségével. Ő sokáig kitartott, de valószínűleg már rájött, hogy az az ideológia, melynek megszállottja volt, hamis és butító (lásd az élő példát: Észak-Korea, Kuba). Egyébként a 80-

as évekre jellemző volt a konzolidáció, a diktatúra puhulása. Tehát nagyon nem értem, hogy 1981-ben milyen áldozatokról beszélünk, főleg „Pali bácsi áldozatairól”. Aki a 80-as években gyermekét be akarta írni hittanra, minden retorzió nélkül megtehetette; egy-két eset valószínűleg előfordulhatott, de nem volt jellemző... A turai családokban is kialakultak bizonyos értékrendek. Jómagam és még sok turai ember nem bírt megnyerni magának a Párt (a hatalom), ugyanakkor a vallás is közömbös maradt számunkra. Egyfajta „háború” zajlott a hatalom és az egyház között is: Isten báránya vagy vörös nyakkendő legyen a gyermek. Itt semmiféle agitáció és üldözés nem volt. Szabad volt a választás: elköteleztem magam az egyik vagy a másik oldalra vagy maradtam közömbös. (Hozzá kell tennem, ezekben az években az egyház is „bekeményített”: második gyermekem 1983-ban született, szeretnék volna megkereszteltetni, de nem lehetett. Hogy miért? Mert feleségem és én annak idején nem esküdünk templomban.)

Kérdésem én: a szülők hibája vagy egyéb okok miatt (párttagok nem voltunk) az az ártat-

a múltat, az „ezek és a többiek” fogjanak kezét!

lan, bűntelen újszülött miatt nem vehette fel a kereszttség szentségét? Ez is egyfajta kirekesztés. Továbbá ezek után már cserkész sem lehetett. Jut eszembe: a kemény Kádár-érában voltam hittanos és úttörő egyszerre (1959-63) rendszeresen templomba járó is voltam, pedig jóapám még pár tag is volt (muszájtól); érdekes módon még vezető beosztását is megarthata. 1972-ben született gyermekemet a templomi esküvő hiánya ellenére meg tudtuk kereszteltetni!

Minden bizonyra voltak ü-

dözetések a hatalom részéről, mely a keresztényszellemű pedagógusokat érintette, s ami leginkább az 1950-60-as évekre volt jellemző. Mindez sajnálatos és elítélendő. Jó lenne végre lezárni a múltat, az „ezek és a többiek” fogjanak kezét az ország és Tura érdekében. Mindezt nem Pali bácsi védelmében írtam, ez csupán a saját véleményem.

Darvnyik Árpád (Venci)

A szerk. megjegyzése: Lukács András apátplebános a vitatott júniusi cikk megjelenése után

elmondta: bár betegsége miatt legutóbb nem volt jelen a Kaszinó téri emlékműről, ezeken a megemlékezéseken felekezeti hovatartozástól függetlenül minden álbzátét, tehát a Holocaust álbzátáért is mádkozik. Azóta – a Darvnyik Árpád által említett keresztelés-megtagadás kapcsán – ismét elbeszélgettünk a történetekről, s ekkor András aya elmondta: gyermekük keresztelésékor a szülők fogadalmat tettek arra, hogy gondoskodnak magzatuk vallásos neveléséről (gy hittanoktatásáról). Ha nem tartják

magukat ebbéli fogadalmukhoz, szőszegésükre hivatkozva a pap megtagadhatja a következő gyermek keresztelését.

Végezetül sajnálatosnak tartom, hogy murkatársunknak a pünkösdhétfői megemlékezéssel kapcsolatos megjegyzése ekkora lavirát indított el. Valószínűleg másoknak is vannak felelegetett témákban vélt vagy valós sérelmei, de kérem Olvasóinkat, ne folytassuk a vagdalkozást – sem lapunk hasábjain, sem élbzóban. Ezt elősegítendő a témát ezernel lezártnak tekintem.

KÖVETKEZŐ

lapzárta: augusztus 27.
megjelenés: szeptember 3.

Hirdessen a Turai Hírlapban!

Hirdetésfelvétel
a Városi Könyvtárban.

Bendzsó Beton Kft.

Betonüzem:

Tura, Haraszi Major

Tel/Fax: 06-28/580-025

Tel: 06-30-961-3247, 06-20-942-3819

Tüéptelepek:

Tura, Vasútállomás

Tel/Fax: (28) 469-827

Tel: 06-20-988-7650

Galgahévíz, Fő út 31.

Tel/Fax: (28) 460-030

Értékeinket és egykori interjúalanyainkat

A táborozást megelőzően több alkalommal találkoztunk az expedíció résztvevőivel. Ezek az összejöveteleken atabozás technikai előkészítése mellett sor került a jelentkezők és kiadválások tartalmi felkészítésére is. A jelentkezők egy része már legalább egyszer volt az expedíció táborában, de jónéhányan harmadikosként, negyediként először vállalták a tábori életet és a kutatómunkát. Nekik feltétlenül szükséges volt a Galga mentéről való minimális ismeretek megszerzése régebbi tábori dokumentumok illetve az iskola könyvtárjából.

A résztvevők július 5-én érkeztek az acsai iskolába a tábor helyszínére. A táborozás és elhelyezkedés után – erdélyi testvériskdáinkból érkezett vendégeinkkel kiegészülve – alakítottuk meg a kutatócsoportokat. Ezek élére több ére „galgás” köztudósok idősebb fiatalok álltak, s már együtt készülték a bemutatkozó táborútre. Ezt követően – és ezentúl minden takarodó után – a csoportvezetőkkel kiegészített táborvezetőség az előzetes programterv figyelmbevételével döntött a másnapi tevékenységről.

Általában a délelőtti órákban kerestük fel a környező településeket, ahol – a hagyományoknak megfelelően – igyekeztük ismereteinket kiegészíteni a falu kulturális, társadalmi, hagyományápolóképéről. Az esti táborban fő cél volt az expedíció három évtizedes dokumentációiban megőrzött ismeretét összevetni a felső-Galgán emezemai állapottal – fejlődésével, változásával. A csoportok felkeresték olyan lakókat, akik évekkel ebbonyilakoztak az akkori expedícióknak. Sokszor egy-egy fénykép alapján próbáltuk felkeresni az egykori riportírókat. Érdekes és tanulságos találkozók voltak. Emlékeztés volt találkozni *Lami István* püspökhatvani néprajz tudóssal, nemzetiségi íróval, akivé a vidéken bizonyítható történelmi szlovák-magyar együttélés értékeiről beszélgettünk.

A napközben összegyűjtött anyagot a késő délutánok folyamán a csoportok rendezték, hogy az estérként rendezett tábori összejöveteleken ismertessék egymásnak a be-

gyűjtött „kincseket”.

Főntos volt – különösen a nagyszámú új expedíció miatt is –, hogy sorra vegyük a terület építészeti, kulturális emlékeit. (Erdélyi vendégeim közül csak egyetlen vendég volt az előző évben is velünk.) Emlékeztés maradt mindannyiunk számára a középkori erődtemplom meglátogatása Nógrádsápon, ahol a kutatócsoportok megfigyelési feladatokat kaptak, melyeket hazaérve egy teszten tettünk visszajeleztetővé. Az expedíció jellegéből adódóan a csövári romokhoz történelmi játék keretében mentünk fel, mely során a török kort idéztük meg. A kutatócsoportok önállóan is vállaltak egy-egy településen plusz feladatot, pl. kúriák, templomok felkeresését.

A délutáni és esti időszakban legtöbbször kulturális, sport, szabadidős tevékenység folyt a táborban. Természetesen az expedíció jellegének megfelelően ismét megrendeztük a Népjáték Olimpiát – most az athéni olimpiai játékok figyelembevételével. Sor került a hagyományos tábori „Ki mit tud?”-ra is. Külön említést érdemel – mivel az expedíció kerékpáros túra-tábor –, hogy a Pest Megyei Rendőr-főkapitányság Közlekedésbiztonsági Osztálya félnapos, vetélkedővel összekötött programot szervezett a táborban. Ugyancsak érdekes programja volt a táborozásnak az a szabadtéri főzőverseny, melyen a területen megismert paraszttételeket készítették el a kutatócsoportok.

Június 11-én késő délután ünneplés keretében adtuk át a 30. expedíció által alapított Galga-díjakat *Szarvas László* tanár-

úrnak, a Galgavidék kutatójának, valamint a táborunkat évek óta támogató Tura Város Önkormányzatának és a Galga Coop Rt.-nek. A záró értékelésen a megújult táborvezetőség joggal állapíthatja meg, hogy a 31 tábor is eredményes, tartalmas volt.

Erdélyi vendégeink egy napon Tura nevezettségével ismerkedtek meg. Míg június 12-én a táborozás után az Aszódi Püfői Múzeumban *dr. Asztalos István* múzeumi igazgató tartott számukra emlényekkel gazdag táborvezetést.

A gyűjtött anyagokat (jegyzeteket, fotókat stb.) a Galga Expedíció archívumában helyezük el, miután összelkiállítás-

ismertetjük a város lakóival az ideai eredményeket.

Békési Judit
kutatóvezető

Támogatók: Pest Megyei Közigyelése, Tura Város Önkormányzata, Galga Coop Rt., Nógrádkövesd polgármestere, Acsai Általános Iskola igazgatósága, Central Security, Kövi-Sec Bt., Söpy Sütő Péküzem, Domoszlai Péküzem, Turai Hírlap Szerkesztőség/RH+Video Bt., Gödöllő, Maros Épker Kft., *Dios István*, *Kis Gábor* vállalkozó, *Gyenes László* alpolgármester, *Korsós Attila* alpolgármester, *Kövégő József* nyugdíjas, *Szarvas László* öreggalgás.

kutattuk fel Acsán és környékén

Takács Pál felvételei

Fotó: Hirdi Szilveszter

Galgás hírmorzsák

Az idei Galga Expedíción 54 fő vett részt, közülük tizenketten Erdélyből érkeztek. Úgyancsak tucatnyi szlovákiai magyar gyermek jelezte részvételi szándékát, ám ők kísérőfelhívott híján nem indulhattak útnak.

*

A résztvevők számos interjúalányt kutattak fel, akik évekkel, sőt évtizedekkel ezelőtt nyilatkoztak az Expedíció akkori tagjainak. Ám még egy emlék is nagyobb „fegyvertény” is a magukénak tucatnak: megtáblálták a képből szélesen látható kislányt, aki az 50-es évek

végén közreműködött a Turai Iskolarádió Aszódon rögzített felvételén. Szokai Józsefné született Palánki Katalin ma iskolatitkár az aszói Általános Iskolában.

*

Újdonságvolt, hogy a táborvezetők saját könyv-felállításával dobották meg a táborítakók élelmézesét. A gyerekek *ifj. Václav András* főszakács (volt galgás) vezérlésével, valamint *Vámos Lászlós és Jenei Gabáné* közreműködésével rendkívül kevés összegből, 140 ezer Ft-ból készítették el az egyhetes táborozás napi menüt. (Persze mindehhez hozzátartozik, hogy a kenyeret ingyen kapták a két turai pékségtől, a Galga Coop Rt. pedig 40 ezer Ft értékű konzervvel támogatta a táborozást.

*

Az a nőgrádkövesdi kelet, amelyen a Galga Expedíció emlékműve áll, néhány éve olasz tulajdonba került. Szerencsére az új tulajdonos hozzájárult ahhoz, hogy az emlékkő és a kőfaragó to-

vábbra is eredeti helyükön maradjanak, és képviselje, a nőgrádkövesdi polgármester segítségével szabad bejárást biztosított az odalátogató táborlókóknak.

Nőgrádkövesd első embere emellett ígéretet tett arra, hogy támogatni fogja a Galga Expedíció történetéről szóló kötet megjelentetését. A gazdag dokumentációval tervezett kötet – amely várhatóan jövő tavasszal jelenik meg – szerzője *Szarvas László* tanár úr. n

Huszonegy kisdíák felhőtlen napjai a Bükkben

A Turai Római Katolikus Egyházközség Karitászcsoportja a többféle segítő tevékenység mellett minden évben felvállalja hogy szegényebb sorsú családok iskoláskorú gyermekeit táboroztassa. Tudva, hogy a szülők nem engedhetik meg azt, hogy a család együtt menjen el nyaralni desoksor (különböző okok miatt) azt sem, hogy gyermekeiket nyaraltassák, így táborozást, a teljes költségvetéggel együtt a Karitászcsoport szervezi meg

Itt rögtön megjegyzem hogy száma nem táboroztathattunk volna hajlékony és nagylelkű adományozóink nem segítettek nekünk.

Imár ez az év a nyolcadik, amikor is 21 kisdíákra bízottunk 5 napos kikapcsolódást. Táborhelyünk Mónosbélben volt a vasutas üdülőben. Innen mentünk kirándulni, túrázni a környék gyönyörű helyeire. Voltunk Szilvásváradon, megnéztük az ősemlékeket, a Szalajka-völgy szépségeit. Gyalog mentünk át Bélapátfalva az apátság templomhoz. Városnézés is volt Egerben, ahol a szobrot is megátogattuk. Végül pedig egy nagyon szép túraösvényen mentünk fel a szarvaskői kilátóra.

Esténként a táborban szerveztünk programokat, közös játékokat. Az utolsó esti táborünnepi vidám jeleneteket a díjak előgyerekek mint a játéka,

úgya közös munkába is bekapcsolódtak, hisz saját magunk főztünk. Sok kisdíák most tapasztalta meg először az önállóságot, a tábori élet izgalmait, és azt, hogy noha ez csak egy ideiglenes közösség, azért, hogy minden tagja jól érezze magát benne, nagyon fontos az egy-

másra figyelés.

A tábor megszervezése és lebonyolítása igazán csapatmunka volt. *Sipiné Lukács Ildikó* és *Lukács István* segítette az adományok összegyűjtésében. A csomagok, poggyászk elhelyezését *Tóth Péterné* vállalta. A

táborban négyen voltunk a gyerekekkel: *Szavicsné Kadosza Erika*, *Kis Andrásné, Boda Zsuzsanna* és *Tusor Erzsébet*.

Köszönet minden adományozóknak, és az Isten fizesse meg segítségüket!

Tusor Erzsébet

Támogatóink voltak: A. DÓ. Bt., Agroker (Sára Péter), Ali lakáskultúra Aqua Fontis Gyógyászterápia, Babu virágbolt, Baranyi Károly, Batta Erzsébet, Berzsnó Beton, Benzinkút (Vászeftlászói út), Botnák Bt., Diós István, Dr. Tóth Mária gyermekorvos, Dusa József, Ezermester bolt (Tóth Mihály), Fütő László Gécz István (Ara ry J. u.), Gábor Imre, Gyógyinóvén bolt (Kovács Mihályné), H és T Kft. (pékség), Kastély Minibolt, Kati virágbolt (Zsámboki út), Kedvülemiszer (Gulykáné Lukács Mária), Kóvi Sec. Bt., LipiVidi (Lipcei Gábor), Lukács András apátplébános, Lukács István teletékesítő vállalkozó, M és H Kft (Molnár József), Maros Érika, Meleg Zsolt, Nagydobgyászny Római Katolikus Egyházközség – Turai Napsgár elemiszer (Régi Vásártér), Piacéri cipőbolt (Tóth Tiborné), Piacéri ita bliskont, Piacéri virágbolt (Sápi Anita), Piacéri zöldséges (Demény Zsolt), Pintér János, Pongó Csilla, Sima Mária, Söpy-Süti, Speckpack (Hadri K József), Sportland (Tóth Mihály), Számítástechnikai bolt, Százforintos bolt, Tóth Lászlóné (Közösségi ház), Tóth Mihály (Petőfi tér), Tura Város Önkormányzata Turai László Kft Turai Tanulókért Alapítvány, Tusor Jánosné, Varga Manci néni, Virgancz festékbolt, Zéli Erzsébet.

Szivárvány Gyermekfotószakkör

A hónap gyermek- és felnőttfotója

Bálint Nikolett:
Emléküket magukkal visszük Európába!

Szabó Katalin: Kastélyurka Alkotójának síremléke a Kárpesi úti temetőben

Dr. Szigeti Zoltán első regényét még Szegedi Nóra álnéven írta

Frank Sorel, a Turáról elszármazott szemészprofesszor és regényíró

„Hát ez meg mi? Nem a regény a titkos harem az írója? Műpedig így van, higgyék el. A szerzőnek immár a harmadik izgalmas könyve jelent meg. Mindegyik regény különbözik a másiktól témában, megírásban helyszínben, de még műfajban is. Amíg az első lélektani, a második kifejezetten izgalmas kalandregény, ha amerikai írt volna, márrégendolgozónak rajta Hollywoodban. A most megjelent művét pedig úgy jellemozném, hogy az idősebb generáció életének, sorsának, megpróbáltatásainak igaz krónikája.”

Hankiss János tőláb származk a fent kritika Frank Sorel harmadik, *Arégi kastély asszonya* című könyvének megjelenése kapcsán. Az író ebben a munkájában a szereplőket hol szétválaszja, hol újra egymással sodorja őket a történelem forgószéke átal. Egyikük töretlen hittel őzi gyermekkori szerelmét másik elfelejti a saját családját Akad, aki a könnyű életet keresi, más pedig könnyedén ocdolja önön életét. A grófnő és a szdgáló, a fiatal orvos és a hadfogoly, a műkincskereskedő és a vad, de sebezhető férfi sorsa szétválaszhatatlanul összefonódik, bár olykor földrészek választják el őket egymástól. Győze a tisztaság, a szépség, a szerelmem, vagy a sötét erők ke-rekednek fe lül? Igaz fe ldozát e könyv szereplői táán csak az utolsó oldalon kapnak

Most már igazán megkérdezhetéd kedves olvasóm hogy miért ez a hosszú fejtegetés egy „idegen” író munkásságáról.

El kell árulnom, hogy Frank Sorel – vagy ahogy első, magánkiadású könyvének íróként Szegedi Nóra néven jelentkezett – nem más mint városunk szülötte, dr. Szigeti Zoltán, a budapesti Szent János Kórház szemészetének osztályvezető főorvosa, aki szakmájának élvonalbeli képviselője

Amikor mindez tudomásomra jutott, előkerestem egy közel 50 évvel ezebtől úttörő csapatnaplót, mert tudtam, hogy egykori, kedves kis mosolygós tanítványom szerepel benne. Sikerült megtalálni azon a fényképen (a guggoló sorban balról

Szigeti Zoltán az ötvenes évek végén, a turai kastélyiskola udvarán a földrajz szakkörösök társaságában, köztük Békési István és Szarvas László későbbi tanár urakkal (mindketten szemüveggel)

Takács Pál felvétele

az ötödik), amely Szilágyi István tanár úr földrajz szakkörének egyik foglalkozásán készült.

Aztán szerettem volna mielőbb elolvasni a világsikernek is betudható könyvet, de feleségem már „lefoglalta”, és amikor 2-3 nap múlva ismét kértem, a könyv helyett ezt a választ kaptam: „Ez dyan jó, hogy még egyszer el kell olvasnom!”

Ekkor aztán fölkeredtem és elindultam Budapestre személyesen felkeresni a szerzőt. Elmondhatom, hogy életem egyik legkedvesebb találkozása volt.

Eleinte próbáltam alkalmatlarkodni. Megkérdeztem a főorvos úrtól, hogyan jut eszébe egy ünrepelt orvosnak könyvet írni

- Tudod – válaszolta –, az

emberek a napi munka után igyekeznek ki kapcsolódni van aki kártyázk, van aki vadászni vagy horgászni megy, esetleg olyan is, aki utazni, tévézni szeret Nekem az írás jelenti a kapcsolódást. De rögtön hozzászszem, arra is vállalkozni

munkámat vegyem e célból igénybe. Remélem, a választott név senkit sem fog arrd meggyőzni, hogy a könyvet a napjainkban sajnos divatos nyugati regények egyikeként vegye a kezébe.

- Most jön az igazi „leleplezés”. A könyv első lapjait olvasva rájöttem arra, hogy a könyvben szereplő „rég kastély” itt-ott hasonlít a mi szerencsétlen sorsú kastélyunkhoz. A palatető, a pálmaház, amelyben a háború után tornaterem működik, a kastélyt övező park – mind-mind egy kissé turai „szagú”...

- Ezt a világot sem tagadnám le sohasem. Nekem ott-honról, Turáról – ahol édesanyám ma is él – nagyon szép emlékeim vannak. Szívesen emlékszem vissza a kastélyiskolára, tanáira és diáktársaimra.

- Nagyon köszönöm kedves válaszádat főorvos úr, és kívánom, hogy még sok könyved tegye szébbé, emberibbé minden napjainkat, hiszen ahogyan mondtad célod az emberi sorsok bemutatása és a történelmi igazságkeresése.

Takács Pál

szeretnék, hogy a mai fiatalság ismerje meg hitelesen a körülöttük zajló világ eseményeit és embereit. Hogy ez mindaddig hogyan sikerült, dörtsse el az olvasó!

- Miért nem a saját neveden jelennek meg műveid?

- Nem szerettem volna protekciót szerezni és propagandát csinálni a könyveimnek azzal, hogy jól ismert orvosi

A szerző harmadik kötetének címlapja A történeten központi szerepet kapó kastélyt Szigeti Zoltán a turai kastélyrd mintázta melynek falai között gyermekévei alatt tanult

Felcím

Fõcím

Az élő és a hímzett virágok szerelmese

Egy kellemes kora nyári délutánon indultunk el Békési István kolégámmal a Bartók Béla út felé. Már régen terveztek ezt a találkozót, hiszen régi kedves ismerősöm hívta meg, Sára Jánosné született Mackó Mária-hoz, az élő és a hímzett virágok szerelméhez.

Mari néni szívesen fogadott bennünket, amikor beléptünk az udvarba, szinte minden négyzetcentimétert csodálatosan pompázó virágerdő borított. Rögtön észrevette meglepetésünket, és szinte egyenként mutatta be a virágokat.

- Én a rózsákat szeretem a legjobban – mondta mosolygva, de egy leheletnyi ciórogatást minden keze ügyébe kerülő virágkapott.

Béltünk az árnys szobáskába és ahogy az lenni szokott, első kérdésünk a gyermekkor emlékei után próbáltuk kutakodni.

- Amire szívesen emlékszem vissza, az egy akkorai orvosi eset – kezdte Mari néni – Úgy másodikkor lehettem, amikor északra arra riadtam fel, hogy nagyon fáj a fogam. Elpanaszoltam anyámnak, a kiazással nyugtatott meg hogy reggel igybirjam márkí, majd akkor elmegyünk az orvoshoz és kivétejük a fájó fogamat.

Reggel, amikor a fogorvos megvizsgálta a fájó fogat, azt mondta anyámnak, hogy nem veszi ki azt, hanem inkább betömi, mivel rágófogról van szó és arra nagy szüksége van a kisányrak. De *Hél ig* doktor úr azt nem tudta, hogy édesanyámnak nincs elegendő pénze a tömés kifizetéséhez. Amikor mindezt megtudta, a doktor úr tetegye ajánlatot:

- Úgye ide jársz a Kántriskolába? No, reggel kelj fel egy órával korábban és horold meg a Pia-téri kúrtól a feleségemnek az egész napra szükséges vizet.

Az alku létrejött, másnap reggel lezajlott a megkötött üzlet. Örültem nagyon, hogy munkámat értékelve a doktor úr megszabadított a kízó fogfájástól. Egy másik érdekes dolog a hatodik osztály elvégzése után történt velem. Az történt ugyanis, hogy a bizonyítványomat hiányosnak találták a munkakönyv igénylésnél, mivel csak az év végi lap volt kitöltve, a félévi nem. Én ugyanis 13

Balra:
Egy tűz
Mari néni virágaival

(A szerző felvétele)

Leír:
Azországi áró
kirándulás
egyikén

éves koromban summás akartam lenni és ehhez kellett a munkakönyv.

Apámtól kértem, hogy menjen el a Községházára elintézni, de ő nem akarta, hogy ilyen fiatalon summás legyek. Én viszont elhatároztam, hogy a nyáron igenis elmegyek dolgozni, mert csizmát és cipőt akarok magamnak venni. Elmentem hát az akkori iskolai igazgatóhoz, aki beírta a bizonyítványomba, hogy a munkakönyv kiadható.

Így aztán a két nyári hónapot summásként töltöttem el Nóg-rádkövesden, utána pedig megvehettem a csizmát és a cipőt is. Nagyon hálásan emlékszem vissza a palléromra, aki látván, hogy még gyerek vagyok, olyan munkára vezényelt, ami nem volt túlságosan nehéz. Legtöbbször a búzába mentünk „aszatolni”, vagy más könnyebb munkát végezhettem a többi kislánnyal együtt.

Galgamenti dalokat énekelve végigmentünk az utcákon, és a járókelők és a kapukban állók is velünk énekeltek. Igaz, én nem szerepeltem, de az öltöztető én voltam.

- Mikor történt mindez?

- Az emléklapon, amit akkor kaptam, 1972 szerepel. Ez az oklevél egyébként az *Örökös tagság* címet viseli. Az nagyon fáj, hogy tavaly nem kaptam sem mikulási, sem karácsonyi csomagot, mert nem fizettem be a tagsági díjat. Az idén már nagyon igyekeztem befizetni, mert szeretném, ha nekem is elénekelnék azt, amit szoktak a tagok temetésén elénekelni.

- Annak idején sok kirándulás is volt, azokon részt tettszett venni?

- Szinte valamennyin. Utóbb Dóra Cincike szervezte a kirándulásokat, ezeken is mindig részt vettem. *Dudás Juló* kiállításait is többször meglátogattuk. *Sára Sándor* művész úrral is sikerült néhányszor találkoznom, de annak idején a nagyapjával nagyon sokszor volt kiadós beszélgetésünk. Rengeteg helyen voltunk *Terkával* is kiállításokon, ahol hímzett munkáink szerepeltek. Minderről tizenegy oklevelet őrzök. Már hatodik osztályban is a legjobb jegyet kaptam a varrásból: már akkor nagyon szívesen foglalkoztam hímzésekkel is.

Ezután átvonultunk Mari néni kis „múzeumába”, ahol az általa megálmodott és elkészített virágok köszöntöttek ránk az asztalterítőkről, a zsebkendőkről és a viselésre is alkalmas női ruhadarabokról.

Köszönjük a kellemes délutánt Mari néninek, az egyik leg-hűségesebb turai népművészek és hagyományörzőknek, aki egész életét önzetlenül szülőfaluja értékeinek megőrzésére használta fel. Hosszú boldog életet kívánunk neki!

Takács Pál

Egy hűsítő ajánlat a Volkswagentől

Polo Cool klímával és szervokormányval már 2 499 000 Ft-tól

Főbb szériafelszereltség:

- Klímaberendezés automatikus hőfokszabályzással
- Vezető- és utasoldali légszák, oldallégszák elöl
- Elektrohidraulikus szervokormány
- Kormányoszlop magasság- és axiális állítás
- Elektronikus indításgátló
- Isofix előkészítés
- Beta rádió 4 hangszóróval
- Fényszóró magasságállítás
- 12 év átrozsdásodás elleni garancia
- 2 év teljes körű garancia

Autó szeretettel.

Az Ön Volkswagen márkakereskedője:

Autócentrum Gödöllő Rt.

2100 Gödöllő, Szent-Györgyi A. u. 1.

Tel.: 28/515-510 Fax: 28/515-520

E-mail: vwertesites@autocentrumgodollo.hu Web: www.autocentrumgodollo.hu

A VW Polo motorizálásaitól függő kombinált átlagfogyasztás: 4,4 - 7,8 l/100 km, CO₂ kibocsátás: 119 - 187 g/km. Az alárú részleteiről érkező érdeklődőket márkakereskedésünkben, Az ajánlat korlátozott darabszámú gépkocsit érintő vagy visszavonásig érvényes.

Békamentő akció a Galgánál

A 90-es években Hollandiában tanuló gyermekünk látogatására indultunk Találkozásunkkor elmészte, hogy előző este békamentő akció részese volt. Értelenségünket látva a következő történet fültanúi lehettünk.

Hollandiában – békaállandóság idején – az autópályák környékére vonuló békákat kicsik, nagyok, idősök, fiatalok vödörrel áthordják az úttészen, hogy ne üssék el a kikerülőket vonuló állatöveget az autók. Mindenki addig serénykedett, amíg az ublós állat ismét nem került a biztonságos túoldalra. Csodálkozunk: „Ilyen is van?”

Az e fajta probléma megoldás hazánkban csak néhány éve honosodott meg. A magyar autópályák mellett is megjelentek a békaterelő dróthálóok és az autópályák alatt kiépített békalagutak. A tudatformálás lassan halad a magyar ember lassan eszmél rá hogy ezeket a hasznos állatokat védeni kell.

Biológusok már jó régen kiszámolták hogy az Egyesült Államokban egyetlen varangy – az áttört jévtágyarak köszönhetően – évi 2030 db álláros nyereséget termel. Teszi ezt a káros rovarok, legyek, meztelencsigák elfogyasztásával. Hazánkban semmivel sem kisebb a jelentőségük (4-6000 Ft évente). A másik haszna: a világ összes orvosi laboratóriumában szerveink működésének és életfolyamatainak tanulmányozását békákon végzett kísérleteken tapasztalják meg.

Sokkal tartozunk tehát ezeknek az állatoknak! Ehelyett marad a tudatlanságból fakadó „undor”. A béka kétléteű (kéltű). Élete egy részében vízben él, kopolyával lélegzik vízben oldott oxigénre. Farkká mozgó főihal állapot ez. Majd ha kifejlődnek lábai – farka elcsúszkésvesztik –, kifejlődött tüdejével légköri oxigént léleg-

ve szárazföldi állattá válik. További életéhez azonban szükséges a nedves környezet, hogy a bőrében lévő mirigyek ne száradjanak ki. Bőre nyirkos, hideg – az undor második forrása –, és a bőrében lévő mirigyváladék, amit mintegy védekezésül spriccel ki magából, tovább növeli a távolságtartást az állatoktól. (Rossz nyelvek szerint „lepisilt” a béka.) Ez egy elijesz-

A mentőakció a kertvégi pocsoljánál kezdődött

Egy kisebb fogás...

tő hatású csípős anyag ami arra szolgál, hogy amíg az ellenesség szenved a csípős anyag maró hatásától, a béka biztos helyre menekül.

A kertünk végén található kiszáradó pocsolóban megszállhatatlan békaporonty vergődött, várva a lassan, de bizony-

os pusztulást. Az életért való küszködés kínzó látványa tettekre készítette *Lendvai Márcit*, akitől pillanatok alatt elbűjt az állatszerető, állatmentő biológus tanári ösztön. Mután a pocsdját feltöltötte, riasztotta *Jenei Csabánét*, a Széptúráért Egyesület elnökét, segítséget kérve a békamentő akcióhoz. *Illi* azonnal intézkedett, mozgósítva négy ak-

nagy részét, mintegy ezer darab békát a Galgába fuvarozták. A környezet véleménye megosztott volt. Voltak, akik „eszement” cselekedetnek vétek a buzgóságot, mások értelenségüknek adtak hangot. Akik viszont részt vettek benne, úgy gondolták: aki egy életet megment, örökéletűvé válik. Látva a vízbe jutott porontyok feldobozását, elégedettség járta át az ember szívét. Jót cselekedtem, igaz, ma állatokká, de holnap az emberekkel is. Majd ha elmesélik gyermekünknek, unokáinknak ... hogy arról ... amikor Marci báival békaporontyot mentettünk ... akkor majd ők is olyan gyermekeket fognak nevelni, akik pl. nem fogják kidobni, sorsára hagyni megunt állatait (lásd a számtalan 35 fokos melegben étlen-szomjan kóborló állatokat), hanem megmentik inkább a pusztulásra ítélteteket vagy elaltatják az állatorvossal a megunt állatukat, biztosítva ezzel az állatnak is kijáró méltó véget!

Az ilyen ember az emberekkel szemben is nemes lelkűvé válik. A varangyok, kecskebékák, levelibékák pedig csak tisztítják a legyeket, szúnyogokat, őrizve így az emberek egészségét is. Ez ún. biológiai védekezés. **A MÉREG NEM VÁLOGAT! A KÁROS ROVAROK MELLETT LASSAN, DE BIZTOSAN AZ EMBERISÉGET IS ELPUZTÍTJA!**

Mentsük akkor inkább segítőinket, a hasznos állatokat, de ha nem is mentjük, legalább ne irtsuk ki!

Gonddait mindenkivel szeretettel megosztotta

Lendvai Mártonné

Takács Pál felvételei

Csúszik a bajnoki rajt időpontja

Négy gól a megyei bajnokság negyedik helyezettejének

A labdarúgást kedvelőknek még néhány hetet várniuk kell ahhoz, hogy szeretett csapatuknak a Turának étmé-közösen szurkolhassanak. A hazai focivilágban tapasztalható fejletlenség az NB III-ra is jellemző.

A legnagyobb gondot az okozza, hogy ebben az osztályban a szükségesnél kevesebb csapat vállalta az indulást a szükséges 96 helyett csak 88, ráadásul az elosztás sem tűnik egyszerűnek. A Nagykatét például rögtön áttették az Alföld-csoportba ám a kátaik kijelentették, ha nem indulhatnak a Mátra-csoportban akkor visszalépnek. Ahhoz képest, hogy nincs ki a létszám, a szövetség nem volt rugalmas az alsóbb osztályokban szereplő csapatokkal szemben. A Pest megyei bajnokság második és harmadik helyezettejének megajánlta az indulás jogát – a bajnok Tápiógyörgye nem kívánt feljebb kerülni –, viszont a negyedik helyezett Aszódnak ezt már nem adták meg, hódott a csapat vezetői vállalták volna a magasabb osztályban való megmérettést.

Akkor most a Tura háza tájáról. A keret mintegy egyötöde változott, a következő személycserék történtek:

Távozott:

Kupcsik Róbert – Kóka
Kupcsik Tamás – Kóka
Vójtka Zoltán – Kóka
Gubán László – III. Kerület

Érkezett:

Horváth Mihály – Vác
Less Tamás – Dunakeszi
Less Krisztián – Dunakeszi
Völgyes Tamás – RAFC
Kis Imre – RAFC
Folmer Krisztián – Gázművek

A megerősített kerettel a klub vezetése legalább olyan szép helyezést szeretne elérni, mint az előző szezonban ám nem titkolt vágya a dobogó valamelyik helyének megszerzése. Természetesen ehhez az *Aszéli fiúk*nek acélosan kell küzdeniük. Az első észlelt mérkőzésen mindenesetre biztató eredmények születtek. Bár a REAC ellen idehaza 2:0-ra kikapott az együttes, 70 percig sokkal jobban játszott, mint a két osztállyal feljebb szereplő Urbánlegénység. A Jászberény

a Vác lesz a Tura vendége. A csapat szeretne játszani az NB I-es bajnokság ezüstérmesével, az Újpest FC-vel is ám egyelőre kérdéses, hogy a nagynevű ellenfél vállalja-e az augusztus 18-án (szerda) 18 órára tervezett mérkőzést Turán. Mivel ez csak lapunk nyomdába kerülése után derül ki, kérjük a szurkolókat, figyeljék az FC plakátját.

*

Nemcsak a felnőttek kergették ezekben a hetekben a labdát, hanem a fiatalabb nemzedék tagjai is. Az elmúlt hévtől kezdve a Turán rendezte a labdarúgó tornát rendezte Turán az 1993. , illetve 1996. január 1. után született gyermekeknek. A legfiatalabbaknál két csapat – Galgahévíz és a rendező Tura – mérkőzött egymással (negyed pályán kiskapura). A mérkőzést Galgahévíz nyerte. A nagyobbaknál öt csapat indult. A kupát Erdőkertes szerezte meg megelőzve Turát, a Hévízgyörköt, Mogyoródbot és Galgahévizt. A torna gókirálya *Muzsik László* (Tura) lett.

Turai helyzet végén véd az ellenfél kapusa a REAC elleni mérkőzésen

Rácz Zoltán felvétele

A rendezvényt *Király Elek* egyéni vállalkozó, a Sportbúfé és a SZTH Team Bt. támogatta. Köszönet érte!

A Tura Közbiztonságáért 2002 Polgárőr Egyesület felhívása

Felhívjuk a Tisztelt Lakosság figyelmét, hogy Tura Város Polgárőrsége 24 órás telefon ügyeletet tart fenn. Bármilyen észrevétel vagy segítségkérés esetén hívhatósámaink:

06-30-200-2452 06-70-247-3686

*

A Tura Közbiztonságáért 2002 Polgárőr Egyesület várja tagjait sorába a lakóhelyünk nyugalma megőrzéséért tenni kívárok polgárokat. Tisztelettel kéri azokat, akik a járőrözésben nem tudnak résztvenni, de lehetőségük van a szükséges anyagi helyzetben működő polgárőrség támogatására, segítség munkájukat.

Számlaszámunk:

Turai Takarékszövetkezet 65900107-13024136

Előre is köszönjük támogatásukat!

ellen 3:1-re győzött a gárda. Két csapattal oda-vissza alapon játszott a Tura. Az Hévízgyörktől 2:1-re kikapott a fiúk, de a visszavágón 1:0-ra nyertek. Az Aszód ellen előbb egy 3:1-es győzelem született, amit egy 4:0-ás idegenbeli siker követett.

Mivel a bajnokság várhatóan csak augusztus 20-a környékén kezdődik, a formába lendüléshez, illetve annak megtartásához újabb edzőmunkákra van szükség. Az már biztos, hogy a Tura augusztus 7-én Nagyrédén játszik, majd 11-én szerdán 18 órakor idehaza fogadják a Rojk gárdáját. Augusztus 14-én szombaton 11 órakor

Horák Mária-Rácz Zoltán

HIRDESSZEN
a
TURAI
HÍRLAPBAN!

Hirdetésfelvétel
a
Városi
Könyvtárban

Turai Sport Gála előtt...

Megszépült a sportpálya környéke

Búcsú hétfőjén, augusztus 16-án 17 órakor kerül sor a Turai Cigányválogatott-Vasas Öregfiúk mérkőzésre (utóbbi csapat kiegészül a Szírnészválogatott néhány tagjával is). A meccs előtt 14 órakor Fenyő Miklós, 15 órakor Bódi Gusztáv és a Nagyecsed-i Fekete Szemlép aszírpadra.

Szilágyi József, a Tura Városi Sport Egyesület elnökségi tagjától azt is megtudtuk, hogy a sportrendezvény tiszteletére önkéntesek segítik közreműködésével rendezést a sportpálya kerítését és környékét. *Lajtos János* irányításával tízen-

két öregfiú, három festő és tíz róna önkéntes vett részt a hétfői takarítási akcióban.

Városunk cigányválogatottjának sikeres mérkőzést, a várha-

tóan nagyszámú közönségnek pedig kellemes időtöltést kívánunk!

Takács Pál

A szerző felvétele

Apró-hirdetések

Aszdon a Fajújárk úti lakótelepen téglabód épült, kívülről felújított társasházban eladó egy magaföldszinti 41 m²-es egy szoba összkomfortos, gázfűtéses, telefonos lakás zárható pincével. Árnyár: 72 millió Ft. Érdeklődni lehet: 06-20-974-850 06-20-326-000, (28) 40-466 (esté).

Videoi Imgyártás, kábeltelevíziós műsorkészítés, újságírás, kiadványtervezés

RH+VIDEO Bt.

Tel.: 06-20-974-9850.

Tel./fax: (28) 514-225. email: rhplusz@rhpluszvideo.hu

Slágerek nyomában

Vízszintes: 1. 20 éve elhunyt népszerű magyar popénekes és zeneszerző 10. Knock Out 12. Az egyik szülő 13. Liba hangját adó 15. Római 51. 16. Az énekes egyik híres slágere (zárt betű O) 17. A zeneszerző egy másik híres slágere (zárt betűk: R, A, J) 19. Kén és szén 20. ...-bogat 21. Harc 24. Magyar komika (Zsuzsa) 25. Idétlenül 27. Domb angolul (HILL) 28. Szobából 30. Langjéző 31. Irodalmi műfaj 32. Mértékesség 33. Búcsúzás 34. Sav teszi 37. Névelő 38. Hím állat 39. Középen csak! 41. SBRE 42. Elodázó 45. Csak rész! 46. Orvos 47. Hét napja 49. Téli csapadék

Függőleges: 1. Sertés 2. Fűszernövény 3. Tyé! 4. Éva egy nemű betű 5. Töször 6. Langgás 7. Ritmikus mozgás 8. Prímszám 9. Ósírás 10. Tengeri élőlény 11. Oxigén 14. Gárgógni kezd! 16. Félfa! 18. Téka páros betűi 21. Turbékoló madár 23. Nagy terem 24. Elektronikai alkatrész 26. Liter 28. Hervadó 29. Tova szaladó 32. Vissza: számjegy 35. Bűzátbetakarító 36. Kerti növény 39. Szörpjéről híres helység 40. ...kel, elindul 43. MIP? Opszul (STO) 44. Régi 47. Házrész! 48. Kedvelt főbbkívüli 50. Szigárjé.

- fné -

*

A megfejtést a lapaljárd kiadványt rejtvényszelvényvel ellátott, nyílt levelezőlapon lehet beküldeni a Városi Könyvtár

címére (Bartók tér 3.) **augusztus 27-ig.** A megfejtők között a **Galga Coop 2000 Ft értékű vásárlási utalványát és a Libra Könyvesbolt 1500 Ft értékű könyvtalványát** soroljuk ki.

Júliusi számunk megfejtése:

José Alvalade,
Municipal, Besa

A Galga COOP 2000 Ft értékű vásárlási utalványát **Kis János** (Mártrok útja 18.), a Libra Könyvesbolt 1500 Ft értékű könyvtalványát pedig **Szilágyi István** (Vasút u. 14.) kedves olvasóink nyerte.

Gratulálunk!
Nyereményüket
postán küldjük el.

Turai Hírlap
közéleti havilap

Felelős szerkesztő: Hídi Szilveszter
Munkatársak: Balázs Gusztáv, Rácz Zoltán, Takács Pál
Lapterjesztés: Éliás Zoltán

Nyitász: B/BHF/567/P/91 E-mail: rhplusz@rhpluszvideo.hu
Levél cím: Városi Könyvtár - 2194 Tura, Bartók tér 3.
Készült 800 példányban az Art Wind-Nyomda Kft. nyomdai üzemében, Gödöllőn